

Sygn. akt IV KK 315/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Hofmański

SSA del. do SN Dariusz Kala

Protokolant Dorota Szczerbiak

w sprawie G. W.

oskarżonej z art. 216 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 lutego 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego E. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 28 marca 2013 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 7 września 2012 r.,

I. uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P. w części dotyczącej zasądzenia od oskarżycielki prywatnej E. B. na rzecz Skarbu Państwa kwoty 9688 złotych i 98 groszy tytułem kosztów procesu;

II. oddala kasację w pozostałej części jako oczywiście bezzasadną;

III. zarządza zwrot na rzecz oskarżycielki prywatnej E. B. opłaty od kasacji w kwocie 450 złotych (czterysta pięćdziesiąt złotych);

IV. zwalnia oskarżoną G. W. od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego, które przyjmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 7 września 2012 r., uniewinnił oskarżoną G. W. od popełnienia zarzucanego jej czynu wypełniającego znamiona występku z art. 216 § 1 k.k. (pkt. I wyroku) oraz na podstawie art. 632 pkt. 1 k.p.k. zasądził od oskarżycielki prywatnej E. B. na rzecz Skarbu Państwa 9688 zł i 98 gr tytułem kosztów procesu, a także zasądził od niej na rzecz oskarżonej G. W. kwotę 1500 zł tytułem zwrotu uzasadnionych kosztów poniesionych w sprawie w związku z ustanowieniem jednego obrońcy.

Od tego wyroku apelację złożyła oskarżycielka prywatna E. B. Zarzuciła w niej obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia oraz błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zapadłego orzeczenia, jak też podniosła, iż niezasadnie została obciążona kosztami sądowymi.

Po rozpoznaniu apelacji, Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 28 marca 2013 r.:

- I. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
- II. zasądził od oskarżycielki prywatnej E. B. na rzecz oskarżonej G. W. kwotę 619 zł i 92 gr. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym;
- III. zasądził od oskarżycielki prywatnej E. B. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 zł tytułem opłaty za drugą instancję.

Od przedstawionego wyżej wyroku Sądu Okręgowego w K. kasację złożyła adw. I. S. - pełnomocnik oskarżycielki prywatnej E. B. Zaskarżyła wyrok w całości na niekorzyść oskarżonej G. W. i **zarzucając:**

- 1) rażące naruszenie przez Sąd odwoławczy przepisów postępowania: art. 7 k.p.k. oraz art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 k.p.k., które miało istotny

wpływ na treść wyroku, poprzez oddalenie wniosku dowodowego pełnomocnika oskarżycielki prywatnej o dopuszczenie dowodu z oryginału rejestru zleceń i poprzestanie na pisemnej informacji Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego odnośnie okoliczności, które nie zostały ustalone zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy,

- 2) rażąco naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a to: art. 7 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., polegające na tym, że Sąd odwoławczy nie dokonał prawidłowej kontroli instancyjnej ustaleń faktycznych odnośnie daty zlecenia przez oskarżoną wykonania opinii prywatnej przez Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne w W., uznając ustalenia Sądu I instancji opierające się na dowodach pośrednich (pisemnych informacjach) za prawidłowe, mimo że istnieją dowody bezpośrednie w postaci dokumentu i zeznań świadka, a okoliczność ma istotne znaczenie w sprawie, czego Sąd II instancji należycie nie uzasadnia;
- 3) rażąco naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a to: art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., polegające na tym, że Sąd odwoławczy przeprowadził nieprawidłową kontrolę instancyjną ustaleń poczynionych w oparciu o opinie biegłych z zakresu badania pisma ręcznego, uznając je za miarodajne, mimo że materiał porównawczy zgromadzony został przez Sąd w sposób nieobiektywny, a biegli bazowali również na materiale porównawczym niewskazanym w postanowieniu Sądu, co było przedmiotem zarzutu apelacyjnego a nie znalazło należytego odzwierciedlenia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku;
- 4) naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności **w zakresie prawa oskarżycielki prywatnej do rzetelnego procesu**, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, polegające na tym, że akta sprawy nie zostały należycie zabezpieczone i były one przedmiotem niedopuszczalnych ingerencji ze strony uczestników procesu (biegłych);
- 5) rażąco naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji RP (w zakresie prawa oskarżycielki prywatnej do sądu) oraz art. 621 § 1 zd. 2 k.p.k. (*a contrario*) w zw. z art. 618 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., które miało istotny

wpływ na treść orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu za I instancję, polegające na niezasadnym obciążeniu oskarżycielki prywatnej kosztami sądowymi w zakresie wydatków Skarbu Państwa poniesionych tytułem należności biegłego i instytucji wyznaczonych do wydania opinii w sprawie w kwocie 9 688,98 zł, które są objęte ryczałtem, mimo że niezasadne obciążenie kosztami objęte było zarzutem apelacji, a mimo to nie zostało rozpatrzone przez Sąd II instancji w sposób należyty,

wniósł o:

- 1) uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania,
- 2) zasądzenie od oskarżonej na rzecz oskarżycielki prywatnej kosztów postępowania kasacyjnego, to jest opłaty od kasacji i wydatków związanych z udziałem w postępowaniu kasacyjnym pełnomocnika w osobie adwokata.

Sąd Najwyższy zważył co następuje

Kasacja pełnomocnika oskarżycielki prywatnej w zakresie zarzutów z pkt. 1, 2, 3, 4 jest oczywiście bezzasadna. Konsekwencją takiego rozstrzygnięcia jest decyzja Sądu Najwyższego, podjęta zgodnie z treścią art. 535 § 3 k.p.k., o rezygnacji ze sporządzenia pisemnego uzasadnienia w tym zakresie i poprzestanie, co do tych zarzutów kasacyjnych, jedynie na odniesieniu się do nich podczas podawania ustnie najważniejszych powodów ogłoszonego wyroku Sądu Najwyższego.

Inaczej należy ocenić zarzut ujęty w pkt. 5 kasacji. Zasadnie bowiem autor kasacji wskazuje, że Sąd Okręgowy rażąco naruszył przepisy: art. 621 § 1 zdanie drugie k.p.k. w zw. z art. 618 § 1 pkt 9 k.p.k. oraz 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Apelacja wniesiona osobiście przez oskarżycielkę prywatną zawierała zarzut dotyczący niezasadnego obciążenia jej kosztami sądowymi, na które składały się w przedmiotowej sprawie wydatki Skarbu Państwa poniesione tytułem wynagrodzenia biegłego oraz należności instytucji wyznaczonej do wydania opinii, o których mowa w art. 618 § 1 pkt 9 k.p.k. *A contrario* z treści art. 621 § 1 k.p.k. wynika, że wszystkie wydatki Skarbu Państwa, poza wskazanymi w zdaniu drugim tego przepisu (a więc poza wydatkami wskazanymi w art. 618 § 1 pkt. 5 i 11 k.p.k.) objęte

są kwotą uiszczoną tytułem zryczałtowanych wydatków. Nie można zatem obciążać strony, która uiściła zryczałtowaną równowartość wydatków w kwocie 300 zł, żadnymi innymi wydatkami. Taka wykładnia jest uzasadniona również w świetle art. 621 § 2 k.p.k., zawierającego delegację ustawową dla Ministra Sprawiedliwości, który ustalając wysokość ryczałtu ma się kierować przeciętnymi kosztami postępowania prywatnoskargowego oraz zasadą dostępu do sądu. Powyższe nie stoi w sprzeczności z unormowaniem z art. 632 pkt 1 k.p.k., który należy rozumieć w ten sposób, że oskarżyciel prywatny ponosi koszty procesu (w zakresie wydatków Skarbu Państwa) w granicach wynikających z tak rozumianego art. 621 § 1 k.p.k.

Obciążając oskarżycielkę prywatną E. B. kwotą 9 688 zł i 98 gr, z tytułu kosztów procesu, na którą to kwotę składało się wynagrodzenie biegłego oraz należność Katedry Kryminalistyki Uniwersytetu /.../ za wydaną opinię, Sąd Rejonowy, naruszył w sposób rażący wskazane wyżej przepisy k.p.k. normujące zasadę obciążania oskarżyciela prywatnego kosztami sądowymi. Wadliwości tej nie usunął, w ramach kontroli odwoławczej Sąd Okręgowy, mimo, że było to podniesione w apelacji, czym z kolei ten Sąd rażąco naruszył przepisy postępowania, a to wskazany w zarzucie kasacji art. 433 § 2 k.p.k., nakazujący przeprowadzenie rzetelnej kontroli apelacyjnej.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy z mocy art. 537 §2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.